

QR-koden som guide

En stadsvandring i Västra Orminge

FÖRFATTARE: STINA EKMARK, AGNETA KROHN
OCH EMMA SÖDERHOLM

ARTIKEL NUMMER 16/2014

Abstract

Artikeln beskriver en stadsvandring i Västra Orminge där QR-koder med hjälp av mobiltelefon används som tekniskt hjälpmedel för att få information. Syftet med projektet var att öka våra elevers förståelse för den utveckling som den egna hembygden har genomgått och kommer att genomgå de närmaste decennierna. En annan målsättning var att eleverna skulle få lära känna Orminge, ett miljonprogramsområde som tidigare haft ett dåligt rykte.

Ett resultat av projektet var färdigställandet av stadsvandringen som är tillgänglig för allmänheten, ett annat resultat var elevernas förändrade syn på sin hembygd som blivit mer positiv.

Artikeln vänder sig i första hand till alla pedagoger som arbetar inom förskola, grundskola och gymnasiet då metoderna och tekniken som använts går att tillämpa i projekt för alla åldrar.

Stina Ekmark är förstelärare, speciallärare, SO- och svensklärare på Myrsjöskolans högstadium, Nacka kommun.

E-post: stek@nacka.se

Agneta Krohn är SO-lärare på Myrsjöskolans högstadium, Nacka kommun.

E-post: agkr@nacka.se

Emma Söderholm är svensk- och engelsklärare på Myrsjöskolans högstadium, Nacka kommun.

E-post: emmsod01@nacka.se

Denna artikel har den 15 december 2014 accepterats för publicering i Skolportens numrerade artikelserie för utvecklingsarbete i skolan av Nacka kommuns läsgrupp med Björn Söderqvist fil. dr. samt rektor, Nacka kommun, som gruppens ordförande.

Fri kopieringsrätt i ickekommersiellt syfte för kompetensutveckling eller undervisning i skolan och förskolan under förutsättning att författarens namn och artikelns titel anges, samt källa: Skolportens artikelserie. I övrigt gäller copyright för författaren och Skolporten AB gemensamt.

Denna artikel är publicerad i Skolportens nättidskrift Undervisning & Lärande:
www.skolporten.se/forskning/utveckling/

Aktuell metodbok med författaranvisningar:
www.skolporten.se/metodbok

Vill du också skriva en utvecklingsartikel? Mejla till redaktionen@skolporten.se

Innehållsförteckning

Abstract.....	2
1. Inledning och syfte.....	5
<i>1.1 Inledning.....</i>	<i>5</i>
<i>1.2 Syfte.....</i>	<i>5</i>
2. Metod.....	6
<i>2.1 Insamling av material.....</i>	<i>6</i>
<i>2.2 Bearbetning av material.....</i>	<i>7</i>
<i>2.3 Presentation av material.....</i>	<i>7</i>
<i>2.4 Metoder för bedömning och utvärdering.....</i>	<i>7</i>
3. Huvuddel.....	8
4. Resultat och diskussion.....	11
5. Bilagor.....	14
<i>Bilaga 1.....</i>	<i>14</i>
<i>Bilaga 2.....</i>	<i>15</i>
6. Referenser.....	17

1. Inledning och syfte

1.1 Inledning

Artikelförfattarna har under flera år diskuterat och gemensamt utformat en projekttid där det främsta målet varit att få eleverna mer engagerade och intresserade av sin hembygd. Efter att två av artikelförfattarna, under en studieresa i Japan, fått se hur skolan kan samverka med den lokala närmiljön blev det ett startskott för att genomföra ett liknande projekt.

En hembygd kan se olika ut och i projektet “Stadsvandring i Västra Orminge” har eleverna fått arbeta med och fördjupa sig i ett relativt nytt bostadsområde. Västra Orminge är ett så kallat miljonprogramsområde, från slutet av 1960-talet, byggt för en starkt expanderande storstadsbefolkning. Idag står vi inför en liknande problematik när Storstockholms befolkning, enligt Stockholms Handelskammare, kommer att utökas med två SL-bussar om dagen fram till 2020. Då Stockholm är en av de storstäder som för närvarande växer mest i Europa (Stockholms Handelskammare, 2014) så var ett av projektets¹ mål att medvetandegöra för eleverna hur inflyttningen sett ut över tid och hur Nackas framtid och tillväxt kan komma att se ut.

Stadsvandringen går som en slinga i Västra Orminge där varje station har en skylt med en QR-kod. En QR-kod är en bild, en unik digital fyrkant, som i det här projektet pekar mot en hemsida med information (se bilaga 1). Varje QR-kod är en länk som besökaren scannar av med mobilen och får då hemsidans information direkt på telefonens display. På sin mobiltelefon kan besökaren se kartor, bilder och text samt höra intervjuer som ljudfiler. En QR-kod innehåller en mängd digital information i en liten bild och erbjuder därför besökaren upplevelser som inte går att visa i till exempel en vanlig affisch. Stadsvandringen i Västra Orminge innehåller information som videointervjuer, ljudintervjuer, originalkartor och fotografier, och besökaren upplever detta direkt i sin mobil.

Genom projektets planering och genomförande samt användandet av QR-koden blir projektet som helhet autentiskt för eleverna då stadsvandringen kan användas och upplevas av andra i samhället.

1.2 Syfte

Syftet med den här artikeln är att beskriva ett stadsvandringsprojekt som genomfördes under vårterminen 2014 med två klasser i åk 7 på Myrsjöskolan, Nacka, samt att belysa de resultat som detta arbete genererade.

1. Med projektet menas fortsättningsvis Stadsvandringen i Västra Orminge

2. Metod

Med stöd från aktuell forskning samt artikelförfattarnas pedagogiska erfarenheter utarbetades sedan ett flertal metoder för genomförande. Projektets genomförande delades in i fyra faser: 2.1 Insamling av material, 2.2 Bearbetning av material, 2.3 Presentation av material samt 2.4 Metoder för bedömning och utvärdering. Varje fas förklaras under respektive rubrik, se nedan.

Övergripande användes en metod som utgick från elevernas verklighet i ett lokalt perspektiv mot ett globalt perspektiv, detta i enlighet med Lev Vygotskijs teori om den *proximala utvecklingszonen* (Vygotskij i Håkansson & Sundberg, 2012). Han menar att när elever lärt sig att förstå eller behärska ett nytt begrepp eller en färdighet, är de samtidigt mycket nära att också behärska något nytt. Enligt Vygotskij (ibid.) sker alltså ett *synkretiskt lärande*, det vill säga att eleven i samarbete med andra når längre när det gäller kunskap än den annars skulle nå.

2.1 Insamling av material

Projektet genomfördes under vårterminen 2014 och den elevgrupp som deltog bestod av två klasser i åk 7 på Myrsjöskolan.

Artikelförfattarna ansåg att grupparbete skulle vara den mest lämpade metoden för projektet, bland annat för att kunna använda elevernas olika styrkor till att lyfta varandras kunskaper och förmågor. Detta stöds av Forslund Frykedal (2008) som visar att samtliga elever genom grupparbete i en heterogen gruppssammansättning ökar sina kunskaper och utvecklar sina förmågor. Enligt Forslund Frykedal sker detta antingen genom att de får saker förklarade för sig på ett nytt sätt av andra elever eller för att de får förklara det de redan vet och därmed utvecklar nya perspektiv (ibid.).

De källor som användes vid materialinsamling var dokument och texter om Orminge och dess historia samt personer som på något sätt varit delaktiga i Orminges historia, nutid och framtid. Eleverna fick på så sätt öva olika metoder, såsom intervju, faktagranskning, anteckningsteknik vid längre föreläsningar och intervjuer samt lässtrategier för att ta sig igenom långa texter och ta ut det viktigaste.

2.2 Bearbetning av material

När allt material samlats in startade bearbetningsprocessen där eleverna renskrev sina intervjuer och sammanställningar, skrev manus till inspelning av ljudfiler samt valde ut bilder som skulle vara med på den sida som handlade om deras område. Därefter skapades QR-koder utifrån det material som varje grupp levererade.

2.3 Presentation av material

Då allt material var sammanställt återstod metoder för presentation samt guidning av mottagarna. Den metod som användes vid presentationen var att eleverna, på ett intressväckande sätt, sammanfattade vad mottagarna skulle få veta då de läste och lyssnade på deras station. Stadsvandringen bestod av nio stationer.

För att använda en progressiv metod fick eleverna vid flera tillfällen redovisa stadsvandringen där de gick, från att berätta för varandra till att presentera för helt okända personer. Först fick eleverna redovisa för klassen, sedan för föräldrar och familjer som bjöds in. Slutligen presenterade eleverna materialet för politiker och tjänstemän från Nacka kommun samt deltagare i Boo hembygdsförening som blivit inbjudna till invigningen av stadsvandringen.

2.4 Metoder för bedömning och utvärdering

Under projektets gång användes formativ bedömning med fokus på en av Anders Jönssons metoder kallad *autentisk bedömning* (Jönsson, 2010).

Autentisk bedömning innebär att bedömningen sker samtidigt som eleven arbetar med det hen ska visa att den kan (ibid.). Om en elev till exempel ska visa att hen kan utföra en intervju sker bedömningen under arbetet med intervjun. *Autentisk bedömning* innebär även att eleven får lösa en uppgift som den ställs inför på ett ganska fritt sätt (ibid.).

Under detta projekt fick eleverna en ram att arbeta inom och ett mål de skulle nå, men de fick i grupperna bestämma hur målet skulle nås. Projektet gav lärarna möjlighet att bedöma många förmågor som ryms inom svensk- och SO-ämnena, se kapitel 3.

Även Wiliam (2013) poängterar vikten av formativ bedömning som metod för att utveckla och motivera till lärande. Wiliam menar att skolan måste utveckla elevens förmåga till lärande. Han menar att utbildning, i motsats till övning, är viktigt. Utbildning ger inte bara färdigheter utan också en förmåga att utveckla nya färdigheter (ibid.). I arbetet med stadsvandringen gavs eleverna möjlighet att praktisera sina förmågor i bland annat informationssökande genom att de själva fick samla den information de behövde samt diskutera och värdera denna information.

Under arbetet med presentationerna gav eleverna feedback på varandras arbeten för att sedan kunna förbättra sina arbeten inför den slutliga presentationen för kommunens politiker och tjänstemän. Metoden med kamratfeedback användes dels för att avlasta artikelförfattarnas arbetssituation, men också som metod för att träna eleverna att indirekt se sina egna styrkor och utvecklingsmöjligheter, vilket enligt Jönsson (2010) är en positiv effekt av kamratbedömning.

Projektet avslutades med både en muntlig och en skriftlig utvärdering. Den muntliga utvärderingen var av mer informell karaktär där de två klasserna var för sig samtalade om vad som fungerat bra med projektet och vad som kunde utvecklas. Den skriftliga utvärderingen var en enkät som eleverna fick svara på anonymt. Resultatet av enkäten går att läsa om i kapitel 4.

3. Huvuddel

Det övergripande målet med projektet var att eleverna skulle lära sig mer om sin hembygd. Projektets röda tråd bygger på ett ämnesövergripande arbete mellan ämnena historia, samhällskunskap och svenska. Fortlöpande under arbetet använde sig artikelförfattarna av formativ bedömning, som beskrivits ovan.

På Myrsjöskolan har alla elever och lärare varsin bärbar dator samt fri tillgång till internetuppkoppling. Detta var en förutsättning för elevernas arbete då det gäller informationssökande, fildelning och framförallt arbetet med att skapa en egen hemsida samt QR-koder.

De två deltagande klasserna bestod av 18 elever vardera. Den ena klassen var indelad i fyra grupper och den andra i fem. Anledningen till att grupperna var klasshomogena och inte indelade i tvärgrupper var i huvudsak av organisatoriska skäl. Det var svårt att hitta tider där elever från olika klasser kunde samarbeta. En annan anledning var av pedagogiska skäl då projektet sågs som en möjlighet för klasserna att arbeta med sin sammanhållning och samarbetsförmåga då eleverna endast gått i samma klass i ett halvår.

Elevernas arbete inleddes med en föreläsning om Västra Orminge av Åke Stiberg (2014) från Boo hembygdsförening. Syftet med föreläsningen var att ge såväl den historiska bakgrunden som en inblick i samhällsplaneringen av ett avgränsat område, Västra Orminge. Ett område som under en kort period utvecklades från landsbygd till miljonprogramsområde. Efter föreläsningen blev klasserna indelade i sina grupper. Varje grupp fick ett eget arbetsområde som senare skulle bli en egen station. Grupperna fördjupade sig i sina områden under ordinarie lektioner i SO och svenska.

Varje grupp i de två klasserna ansvarade för en egen station. Stadsvandringen bestod av nio stationer:

Hembygdsgården Kolartorpet
Första gården på Ormingeringen
Milan och Folkets Hus
Tollare skola
Centrala parken
Boo sjukhus
Orminge centrum
Orminge i framtiden
Myrsjöskolan

Eleverna har, förutom Stibergs föreläsning, tagit del av olika typer av källor såsom stadsplaner, ritningar, kartor och foton före Västra Orminges tillkomst, under dess utveckling fram till idag. Dessutom har eleverna skapat eget material genom att intervjua personer som berättat om Västra Orminges tillkomst och framtid. Vissa grupper filmade eller spelade in ljudet från sina intervjuer. Filmerna och ljudfilerna lades upp på youtube.com för att kunna läggas upp på stadsvandringens webbsida.

I och med arbetet med informationsinhämtning användes bland annat material från Stibergs (2014) föreläsning. I hans presentation ingick autentiska bilder från olika tidsepoker som eleverna fick använda i sitt arbete. I det inledande arbetet ingick även en rundvandring där artikelförfattarna visade eleverna runt den slinga som stadsvandringen skulle följa. Detta för att eleverna skulle få en exakt plats och kontext för den egna stationen. Flera av eleverna fick då en större kännedom om platser de tidigare endast hört talas om.

Eleverna fick instruktioner för vad som skulle göras samt målet med projektet. Därefter fick de själva fördela arbetet och välja vad som skulle ingå i gruppens station. Under arbetets gång, var artikelförfattarna noga med att fortlöpande tillämpa formativ bedömning för att ge eleverna möjlighet till att utveckla sina förmågor. Artikelförfattarna genomförde även kontinuerligt avstämning med grupperna för att ge eleverna stödstrukturer och se om deras arbete låg i fas.

De instruktioner eleverna fick var:

- fördjupa er inom ett geografiskt område i Västra Orminge och beskriv dess historia och framväxt
- skriv manus och intervjufrågor
- gör en presentation som underlag för hemsidan
- spela in ljudfiler och/eller videointervjuer

När allt material var färdigställt spelade eleverna in sina texter som ljudfiler. Anledningen

till att allt material skulle finnas både som text och som ljudfil var för att underlätta för mottagarna. Det kan vara svårt att läsa all text som skrivits på den lilla mobilskärmen och som mottagare av informationen kan man därför välja att lyssna på ljudfilen istället.

Nästa steg för artikelförfattarna innebar att sätta sig in i tekniken att skapa QR-koder samt en webbsida där allt material skulle samlas. Webbsidan skapades i Google Sites. För att skapa QR-koderna användes webbsidan www.skapaqrkod.se. På den webbsidan skapas QR-koder genom att skriva in webbadressen man vill ha en QR-kod till. QR-koden skapas sedan automatiskt och genom att göra en så kallad "skärmdump"² av QR-koden sparas den ned på datorn som en bild.

Efter att informationsinhämtningen var slutförd och eleverna producerat sina texter, ljudfiler, bilder, intervjufilmer samt kartor, konstruerade artikelförfattarna en webbsida där allt material sammanställdes. Varje station fick en egen undersida på webbsidan för att underlätta navigeringen. När alla undersidor var färdigställda skapades QR-koderna som var unika för varje undersida/station. QR-koderna skrevs sedan ut på papper och klistrades på hårdplast för att sättas upp på lyktstolpar vid stationerna. För att få sätta upp de kvadratdecimeterstora skyltarna i Västra Orminge krävdes tillstånd från kommunens gatukontor vilket framskaffades inledningsvis.

När alla QR-koder var uppsatta fick eleverna arbeta med att sammanfatta deras station på ett intresseväckande sätt. Grupperna fick sedan öva sina presentationer inför sin egen klass och sedan få respons från sina klasskompisar. Eftersom varje station har sin egen QR-kod som besökaren själv kunde scanna in i sin mobiltelefon fanns möjligheter att gå utan guide eftersom varje besökare fick sin guidning i telefonen via text-, bild- och ljudfiler.

Slutligen publicerades all information på webbsidan och stadsvandringsskyltarna sattes upp runt den utvalda leden i Västra Orminge (se bilaga 1).

Som grund för projektets utformning användes Lgr11 (Skolverket, 2011) och dess kursplaner. De kursplaner som används vid utformningen av projektet var de för samhällskunskap, historia och svenska. I ämnena samhällskunskap och historia ska eleven utveckla reflekterande och analytiska förmågor ur olika perspektiv och på olika nivåer (ibid.). Till exempel arbetade projektets elever med såväl sociala som ekonomiska förutsättningar utifrån individens och samhällets perspektiv när det gäller utvecklingen av Västra Orminge. I ämnet svenska ska eleverna utveckla förmågor att kommunicera och anpassa språket till olika mottagare, vilket eleverna fick göra i både tal och skrift. I alla tre ämnen ska eleverna också utveckla sin förmåga att kritiskt granska olika källor (ibid.) vilket de också genom projektet fick möjlighet till.

Avslutningsvis genomförde eleverna en enkätundersökning som utvärdering av projektet. Resultaten av denna presenteras nedan.

2. En "skärmdump" är ett fotografi av det man har på dataskärmen som sparas ner som en bild på datorn.

4. Resultat och diskussion

Samtliga nio grupper genomförde sitt arbete med att samla och digitalt presentera materialet om sin station. Grupperna lyckades även med att fördjupa sina och andras kunskaper om Orminges historia och framtid. Den kunskapen använde grupperna sedan för att guida besökare och då förmedla en helhetssyn på stadsvandringen och inte endast kunskap om den egna stationen.

Begreppet *konnektivism*, som skapats av George Siemens, innebär att dagens teknik används för att knyta samman idéer, kunskap och förståelse. Han menar att dagens lärande till stor del sker via nätverk där lärandet utvecklas tillsammans med andra, där källkritik och urval av information är viktigt samt att upprätthålla kontakter i nätverk. Enligt Siemens är detta kunskaper som i framtiden kommer att omvärderas (Siemens i Löfving, 2011).

Konnektivismen har varit en inspirationskälla i projektet då elevernas förmågor utvecklats genom samarbete och nätverkande inom och utanför skolan. Löfving (2011) menar att konnektivismen tillsammans med det sociokulturella lärandet måste vara en viktig del i lärandet, att dagens teknik möjliggör en omvärdering av kunskapsbegreppet och att människor då kan delta i ett livslångt lärande. Då stadsvandringen i Västra Orminge varit öppen och tillgänglig för allmänheten erbjöd projektet mottagarna både möjlighet till ny kunskap samt att få delta i ett lärande oberoende av uppväxtort, skolbakgrund eller ålder.

Stadsvandringsprojektet planerades och färdigställdes av eleverna under januari till april 2014. Eleverna guidade först sina föräldrar genom hela stadsvandringen för att därefter genomföra en mer offentlig guidad visning för Nacka kommuns politiker och tjänstemän samt deltagare från Boo hembygdsförening. Myrsjöskolans skolläda tog del av stadsvandringen på egen hand, endast med hjälp av QR-koder och mobiler.

Ett resultat som också erhållits är den sammanställning av materialet som behandlar Västra Orminge som nu finns bevarad i digital form. Delar av materialet är primära källor som på detta sätt bevarats för eftervärden i form av intervjuer. Exempel på det är en telefonintervju med arkitekten Ulf Gillberg, en intervju med en sjuksköterska som arbetade på Boo sjukhus samt en intervju med en före detta elev som gick i Tollare skola 1964. Som ett av projektets resultat är nu dessa ögonvittnesberättelser bevarade för framtiden och kommer att kunna användas i framtida undersökningar och studier.

Genom elevsvaren i enkäterna har artikelförfattarna sett att elevernas kunskaper om och intresse för sin hembygd ökat betydligt samt att de visar ett större engagemang för Västra Orminges framtid. En majoritet (77 %) av eleverna anser att deras uppfattning och kunskap om Orminge förändrats till det bättre genom projektet. Eleverna visar även att de kan sätta

Västra Orminge i ett större sammanhang då det gäller stadsplanering och storstadstillväxt. En elev uttrycker det så här: "Jag har fått ökad kunskap och förståelse för mångfalden och ökad kunskap om framtida planering för Västra Orminge". En annan elev beskriver att "Jag har fått en positiv bild på grund av ökad insikt och förståelse om stadsplaneringen". Eleverna uttrycker även att de har fått ökade kunskaper om den demokratiska processen, främst ur den enskilda medborgarens perspektiv och hur de boende i Västra Orminge kunnat påverka sin närmiljö genom lokala medborgarråd och lokala föreningar som Folkets Hus.

Genom projektets metod och arbetssätt har eleverna i praktiken värderat såväl muntliga som skriftliga källor och har därmed ökat sin kunskap om källkritik. Artikelförfattarna kan se att eleverna också har utvecklat sin kommunikativa förmåga genom att förbereda och genomföra intervjuer, skriva manus samt förbereda och genomföra muntliga presentationer och guidade visningar. Flera elever uttrycker också hur deras förståelse för hembygden fördjupats genom ökad kunskap om områdets historia. De beskriver också hur detta för dem har medfört en mer positiv syn på Västra Orminge. En övervägande majoritet av eleverna (90 %) är nöjda med projektet och slutprodukten, och 80 % tror att projektet kommer att medföra nytta för andra.

Sammanfattningsvis visar utvärderingarna att projektets mål uppfyllts då eleverna fått mer kunskap om hembygden.

Spridningen av projektet "En stadsvandring i Västra Orminge" har genomförts dels genom att de elever som deltagit i projektet har redovisat sin grupps resultat för övriga i projektet samt för Myrsjöskolans personal. Dessutom har flera av skolans lärare på låg- och mellanstadiet på egen hand gått stadsvandringen med sina klasser. Många av högstadiets klasser gick också stadsvandringen tillsammans med sina lärare under slutet av maj och början av juni 2014.

Genom ett samarbete med Orminge Folkets Hus var Stadsvandringen i Västra Orminge även en fristående aktivitet inom ramen för Ormingekarnevalen den 24 maj 2014. Även Boo Vårdcentral har visat intresse för stadsvandringen då de vill uppmuntra patienter med behov av rörelse att genomföra stadsvandringen i lämpligt tempo, och på det sättet motivera till utomhusaktivitet.

QR-koder används för att visa fakta om olika varor men mer sällan som informationskälla i folkbildningssyfte. Det är förvånande att inte museer använder sig mer av denna teknik istället för externa hörlurar som endast erbjuder ljudstöd till artefakter eller konstverk.

Man kan diskutera om eleverna skulle ha fått ett större inflytande på konstruktionen och byggandet av den hemsida där informationen finns som QR-koderna pekas mot. Grupperna levererade allt material digitalt som sedan av artikelförfattarna placerades på en webbsida som fungerade som plattform och det arbetet hade kanske kunnat genomföras av

en "redaktionsgrupp" som ansvarade för att tekniken fungerade. Det är dock osäkert om 13-åringar klarar det komplicerade arbete som plattformens struktur kräver vilket avgjorde vårt val av arbetsmetod för tekniken. Risken för att hela projektet skulle ha havererat om eleverna varit ansvariga för skapande av webbsida och QR-koderna bedömdes som för stor. Ett annat skäl var att artikelförfattarna själva behövde sätta sig in i hur tekniken fungerade och kunde inte samtidigt handleda elever i arbetet med tekniken. Konstruerandet av webbsidan och skapande av QR-koder blev därmed även en fortbildning för artikelförfattarna.

Om tekniken med QR-koder använts i ett projekt med elever i åk 9 hade förmodligen elevansvaret varit genomgripande i hela processen, då hade eleverna fått hela ansvaret även för tekniken. Vi kan inte veta detta med säkerhet och det är möjligt att i ett framtida projekt även ge yngre elever möjlighet att få hela ansvaret för tekniken om de i förväg får kunskap om hur den ska tillämpas.

Det vi lärare i projektet i efterhand kan konstatera är att vi inte tillräckligt samarbetat kring någon utvärdering av elevens enskilda kunskapsutveckling när det gäller bedömning av förmågor i olika ämnen. När man som lärare arbetar med elever i större projekt där de på olika sätt samarbetar och nätverkar hamnar den enskilda pedagogen ofta i konflikt med två synsätt kring lärande. Carol S Dweck (i Löfving, 2011) beskriver de två synsätten med två begrepp, *fixed mindset* och *growth mindset*, där det första begreppet innebär ett slags statisk syn på lärande och det andra begreppet i sin tur är ett utvecklande tankesätt gällande lärande. Dweck menar också att det senare begreppet innebär att utvecklingen inte behöver ske åt ett och samma håll utan att elevens kunskapsutveckling kan ta steg åt olika håll men som i förlängningen gynnar och driver kunskapen framåt (Dweck i Löfving, 2011). Även Wiliam (2013) hävdar att det inte längre räcker med gedigna kunskaper i det framtida arbetslivet, utan att det som främst kommer krävas är förmågan att utveckla nya färdigheter och att kunna anpassa sig till situationer som ligger utanför ramen för traditionell skolundervisning. Stadsvandringen i Västra Orminge som projekt går utanför ramarna för den traditionella skolundervisningen och eleverna har genom detta fått möjlighet att utveckla färdigheter och förmågor i linje med Wiliams teorier genom hela projektet.

Men hur bedömer vi pedagoger den enskilda elevens kunskapsutveckling när det gäller olika förmågor? Det är enklare att anamma en kunskapssyn som utgår från begreppet *fixed mindset* där kunskapen lättare kan mätas, men frågan är om den kunskapssynen gynnar elevers utveckling och om bedömningsmetoden uppmuntrar till fortsatt utveckling hos den enskilda eleven? Dwecks forskning visar att elevers och lärares föreställningar om talang hos den enskilda eleven inte bör få avgöra elevens resultat, då de elever som inte trodde sig ha talang alldeles utmärkt lyckades utveckla förmågor och kunskaper (Dweck i Löfving 2013). Enligt Dwecks resonemang kan alltså en kunskapsutvärdering enligt begreppet *fixed mindset* vara kontraproduktivt för elevens utveckling.

Det här är en utmaning för oss som pedagoger att ta ställning till och därmed även hitta vägar där vi kan utvärdera elevers kunskaper utan att tänka alltför linjärt vid bedömning. Ett sätt som artikelförfattarna i efterhand diskuterat är att låta eleven formulera en rapport med egna reflektioner om den individuella kunskapsutvecklingen som kopplas till omgivande historisk och samhällsvetenskaplig kontext. Då kan även en källkritisk del ingå. Ett sätt är att under nästa läsår använda projektet som en plattform för jämförande analys, där eleven får utgå från projektet i arbetet med andra arbetsområden i historia, geografi och samhällskunskap.

Stadsvandringen i Västra Orminge var tillgänglig för allmänheten fram till 2014-10-24 och vi hoppas och tror att de boende och andra intresserade kom att ta del av informationen då de fått kännedom om stationerna till exempel via lokaltidningen eller vårdcentralen. Vi tänker utveckla själva stadsvandringen genom att andra klasser längre fram får genomföra liknande projekt men då om andra delar av närområdet. För den som inte har tid eller möjlighet att gå stadsvandringen finns den som helhet tillgänglig på en egen webbsida. Besök gärna den, korta.se/stadsvandringenivastraorminge.

5. Bilaga

Bilaga 1

Bild på hur stadsvandringsskyltarna ser ut.

Stadsvandringen i Västra Orminge

Hej!

Vi vill att du ska svara på följande frågor så utförligt som möjligt som en utvärdering av vårt stadsvandringsprojekt

1. Jag går i:

☐ 7B1 ☐ 7C1

2. Jag är:

☐ Tjej ☐ Kille

3. Vilken uppfattning hade du om Västra Orminge innan vi började med projektet?

4. Har din uppfattning förändrats?

☐ Ja ☐ Nej

5. Om ja, hur?

6. Vad visste du om Orminges historia och framtid innan vi började med projektet?

7. Vad har du lärt dig om Orminges historia och framtid?

8. Vad tyckte du om arbetssättet?

☐ Bra ☐ Mindre bra

9. Hur har samarbetet fungerat i din grupp? Har arbetet fördelats jämnt?

10. Vad tycker du om slutprodukten (stadsvandringen)?

11. Tror du att stadsvandringen kan vara till nytta för andra?

☐ Ja ☐ Nej

12. Om ja, på vilket sätt?

13. Har du pratat med andra än dina klasskompisar om stadsvandringen? Vilka?

14. Vad har varit lätt med projektet?

15. Vad har varit svårt?

16. Vad kan du lärare göra bättre/annorlunda om vi ska göra en stadsvandring igen?

Tack!

Emma, Stina och Agge ☺

6. Referenser

- Forslund Frykedal, K. (2008). *Elevers tillvägagångssätt vid grupparbete*. Linköpings universitet.
- Håkansson, J. & Sundberg, D. (2012). *Utmärkt undervisning*. Natur & Kultur.
- Jönsson, A. (2010). *Lärande bedömning*. Gleerups.
- Löfving, C. (2011). *Digitala verktyg och sociala medier i undervisningen - så skapar vi en relevant skola utifrån Lgr 11*. Liber AB.
- Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*.
- Stiberg, Å. (2014). *Föreläsning om Västra Orminge*. 2014-04-10.
- Stockholms Handelskammare (2014). *Stockholm förväntas växa med två SL-bussar per dag till 2020*. <http://www.chamber.se/pressmeddelanden/stockholm-forvantas-vaxa-med-tva-sl.htm> (2014-08-24)
- Wiliam, D. (2013). *Att följa lärande*. Studentlitteratur.

